

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลประจันตคาม
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๓

เทศบาลตำบลประจันตคาม
อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

หลักการและเหตุผล
ประกอบเทศบัญญัติเทศบาลตำบลประจันตคาม
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ....

.....

หลักการ

เพื่อเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนจากการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ จึงได้จัดทำเทศบัญญัติเรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. .... ขึ้น

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสม กับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ อันตรายที่เกิดจากการถูกสัตว์ทำร้าย เหตุรำคาญต่างๆ เช่น กลิ่น เสียงรบกวน น้ำเสียจากคอกหรือที่เลี้ยงสัตว์รวมถึงตัวสัตว์ เพื่อรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และเพื่อกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์ ประเภทของสัตว์ กรรมวิธีการเลี้ยงการป้องกันเหตุรำคาญ และการปล่อยสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม ให้กระทำได้โดยการตราเป็นเทศบัญญัติ คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลประจันตคาม จึงขอเสนอร่างเทศบัญญัติ เรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อสภาเทศบาลตำบลประจันตคาม และนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้ใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติเทศบาลตำบลประจันตคามต่อไป

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลประจันตคาม
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
อาศัยความในมาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และที่แก้ไข
เพิ่มเติม ประกอบกับมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลตำบลประจันตคาม และผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี จึงตรา
เทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลประจันตคาม เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือ
ปล่อยสัตว์ พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลประจันตคาม ตั้งแต่ได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย
ที่สำนักงานเทศบาลตำบลประจันตคาม แล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก เทศบัญญัติเทศบาลตำบลประจันตคาม เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๔๓ และบรรดาเทศบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้ว
ซึ่งขัด หรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ให้นายกเทศมนตรีตำบลประจันตคาม รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้และให้มีอำนาจ
ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ในเทศบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษา
ตลอดจนให้อาหารเป็นอาจिन และให้หมายความรวมถึงการเลี้ยงในลักษณะเพื่อการอื่นใด

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่
เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ครอบครองสัตว์ด้วย และรวมถึงผู้ให้อาหารสัตว์
เป็นอาจินด้วย

“สัตว์มีพิษ” หมายถึง สัตว์มีพิษร้ายแรงทุกชนิด ที่ทำอันตรายแก่คนและสัตว์ให้ถึงตายได้

“สัตว์ดุร้าย” หมายถึง สัตว์ที่ทุกชนิดมีสัญชาตญาณโดยธรรมชาติดุร้าย รวมถึงสัตว์ที่ได้รับ
การฝึกฝนแล้ว

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่น
ที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชน
สามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลประจันตคาม

หมวด ๒
การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๖ เทศบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่

การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณีเป็นครั้งคราว

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ เทศบาลตำบลประจันตคาม จึงกำหนดสัตว์ ที่ต้องควบคุมดังนี้

- ๑) ช้าง
- ๒) ม้า
- ๓) โค
- ๔) กระบือ
- ๕) สุกร
- ๖) แพะ
- ๗) แกะ
- ๘) ห่าน
- ๙) เป็ด
- ๑๐) ไก่
- ๑๑) งู พิษ และงูที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
- ๑๒) จระเข้
- ๑๓) นก
- ๑๔) ผึ้ง
- ๑๕) กระต่าย
- ๑๖) กบ
- ๑๗) หนูทุกชนิด
- ๑๘) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ
- ๑๙) สัตว์มีพิษและสัตว์ดุร้ายต่างๆ

ข้อ ๘ กำหนด ให้พื้นที่ในเขตอำนาจของเทศบาลตำบลประจันตคาม เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือ ปล่อยสัตว์ดังนี้

- ๘.๑ ให้พื้นที่เขตเทศบาลตำบลประจันตคาม ห้ามเลี้ยงสัตว์เหล่านี้โดยเด็ดขาด ได้แก่
  - ๘.๑.๑) งู พิษ และงูที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
  - ๘.๑.๒) สัตว์มีพิษและสัตว์ดุร้ายต่าง ๆ
  - ๘.๑.๓) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ

๘.๒ ให้พื้นที่ดังต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท จระเข้ ผึ้ง ช้าง ม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ นก โดยเด็ดขาด ได้แก่

๘.๒.๑) บริเวณสถานที่ราชการทุกแห่ง

๘.๒.๒) ในที่หรือทางสาธารณะอื่นใดในเขตเทศบาลตำบลประจันตคาม รวมถึงตลาด

๘.๓ ให้พื้นที่ดังต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เกินจำนวนที่กำหนดดังนี้

๘.๓.๑) ริมถนนของเทศบาลตำบลประจันตคามทั้งสองฝั่ง

๑) ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ช้าง ม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ เกินจำนวน ๕ ตัว

๒) ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ห่าน เป็ด ไก่ นก เกินจำนวน ๕ ตัว

๘.๔ ให้พื้นที่นอกเหนือจากที่กำหนด ตามข้อ ๘.๑ ข้อ ๘.๒ และ ข้อ ๘.๓ เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ โดยผู้เลี้ยงต้องปฏิบัติตามได้ มาตรการ ดังนี้

๘.๔.๑ สถานที่ตั้ง

๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญให้ผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียง

๒) ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ ซึ่งกันเป็นสัดส่วน และให้อยู่ห่างเขตที่ดิน

สาธารณะ ทางน้ำสาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอัน

ปราศจากหลังคา หรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อย

กว่า ๒ เมตร ทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยง สัตว์ประเภทเดียวกัน

๘.๔.๒ อาคารและส่วนประกอบ

๑) อาคาร ต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะเหมาะแก่การเลี้ยง สัตว์ประเภทนั้น ๆ ไม่มีการพักอาศัย หรือประกอบกิจการอื่นใด

๒) พื้น ต้องเป็นพื้นแน่น ไม่แฉะแฉะ เว้นแต่การเลี้ยงสุกร พื้นจะต้องเป็นคอนกรีต และมีความลาดเอียงพอสมควร เพื่อให้ น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้ โดยสะดวก

๓) หลังคา ต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควร และมีช่องทางให้แสงสว่าง หรือแสงแดด ส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง

๔) คอก ต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ไม่ให้สัตว์ อยู่กันอย่างแออัด

๕) การระบายอากาศ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศ ถ่ายเท ให้เพียงพอ

๘.๔.๓ การสุขาภิบาลทั่วไป

๑) การระบายน้ำ

๑.๑ รางระบายน้ำต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคาร ให้มีความลาดเอียงเพียงพอให้น้ำไหลได้สะดวก

๑.๒ น้ำทิ้ง ต้องมีการบำบัดก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำแหล่งน้ำ สาธารณะหรือในที่เอกชน

๒) การกำจัดมูลสัตว์

๒.๑ ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน

๒.๒ ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์โดยเฉพาะ ไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค

๓) การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ

๓.๑ ถ้ามีการสูบบุหรี่ให้สูดดมให้สัตว์ ต้องไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

๓.๒ ต้องป้องกันเสียงรบกวนของสัตว์ ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

๓.๓ ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหาย แก่ทรัพย์สิน หรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

๔) การรักษาความสะอาด ต้องรักษาความสะอาดที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ

๕) การกำจัดซากสัตว์ ให้ใช้วิธี เผา หรือฝัง เพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรค และการก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

๘.๔.๔ การปฏิบัติการอื่น ๆ ต้องปฏิบัติการตามเทศบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ฉบับปัจจุบันที่ประกาศใช้ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคง แข็งแรง ตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์ และมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ จัดให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอต้องจัดให้มีการระบายน้ำและสิ่งโสโครกที่ถูกสุขลักษณะ

๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ

๓) กำจัดซากสัตว์ที่ตายหรือเป็นโรคและมูลสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะ

๔) เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองสัตว์ต้องจัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์มาสู่โดยสัตว์แพทย์

๕) กำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะ

๕) เจ้าของสัตว์จะต้องนำสัตว์ไปทำการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตามกำหนดที่ทางราชการประกาศการเกิดโรคระบาดในสัตว์

๖) เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองจะต้องเลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน

ข้อ ๑๐ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตราย หรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีเหตุการณ์สงสัยว่าสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองสัตว์ทำการแยก กัก ชัง ไว้ต่างหาก และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของสัตว์แพทย์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น พบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๘ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้ว ยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของ เพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นของเทศบาลตำบลประจันตคาม แต่ถ้การกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึง

กำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มีได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่เทศบาลตำบล ประจันตคาม ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๑๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศ ณ วันที่

เดือน 25 มี.ค. 2563 พ. ๒๕๖๓

ลงชื่อ.....

(นายสุวิทย์ โทศิริพันธ์)

นายกเทศมนตรีตำบลประจันตคาม

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายวิบูลย์ หัตถกิจโกศล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี